

ระเบียบคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน

ว่าด้วยการสั่งตรวจสอบทรัพย์สิน การยุติการตรวจสอบทรัพย์สิน
และการคืนทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดไว้ชั่วคราว

พ.ศ. ๒๕๖๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๔ (๕) ประกอบมาตรา ๖๘ และมาตรา ๗๑ แห่งประมวลกฎหมายยาเสพติด คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน ออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน ว่าด้วยการสั่งตรวจสอบทรัพย์สิน การยุติการตรวจสอบทรัพย์สินและการคืนทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดไว้ชั่วคราว พ.ศ. ๒๕๖๕”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาค ๑ - ๙ สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดกรุงเทพมหานคร และสำนักตรวจสอบทรัพย์สินคดียาเสพติด

“ทรัพย์สินที่มีเหตุอันควรสงสัย” หมายความว่า ทรัพย์สินที่สงสัยว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด และให้หมายความรวมถึงทรัพย์สินที่ผู้ต้องหา มีอยู่หรือได้มาเกินกว่าฐานะหรือความสามารถในการประกอบอาชีพหรือกิจกรรมอย่างอื่นโดยสุจริต เว้นแต่เป็นทรัพย์สินที่ใช้ในครัวเรือน หรือทรัพย์สินที่บุคคลทั่วไปสามารถมีได้ตามฐานานุกรม หรือตามความจำเป็นในการดำรงชีพ

“ประโยชน์แก่ทางราชการ” หมายความว่า เกิดประสิทธิภาพต่อทางราชการและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ในการปราบปรามผู้กระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด ตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย

ข้อ ๔ กรณีที่เลขาธิการ ป.ป.ส. ได้รับรายงานจากเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ว่าได้ดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๑/๑ (๖) แห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณา คดียาเสพติด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ แล้วให้สำนักงานรวบรวมรายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด พร้อมทำความเห็นเสนอคณะกรรมการพิจารณาโดยเร็ว

การเก็บรักษาทรัพย์สินระหว่างที่คณะกรรมการหรือเลขาธิการ ป.ป.ส. ยังไม่มีคำสั่งตรวจสอบยึดหรืออายัดให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. นำทรัพย์สินที่มีเหตุอันควรสงสัยส่งมอบเพื่อเก็บรักษา ณ สำนักงาน หรือสถานที่เก็บรักษาที่เลขาธิการ ป.ป.ส. มอบหมายให้เป็นสถานที่เก็บรักษาทรัพย์สิน

ที่มีการตรวจยึดทรัพย์สินนั้นไว้ โดยนำหลักเกณฑ์ วิธีการ ที่กำหนดไว้ในระเบียบคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน ว่าด้วยการเก็บรักษาทรัพย์สินที่ถูกยึดหรืออายัดมาบังคับใช้โดยอนุโลม

ข้อ ๕ ในการพิจารณาสั่งตรวจสอบทรัพย์สิน ให้สำนักงานดำเนินการตรวจสอบข้อมูล ข้อเท็จจริง รายละเอียดหรือพฤติการณ์ ดังนี้

(๑) ชื่อ นามสกุล และเลขประจำตัวประชาชนของผู้ต้องหาหรือเลขประจำตัวบุคคล ตามเอกสารที่ทางราชการออกให้

(๒) ข้อกล่าวหา ชนิด ประเภทและปริมาณยาเสพติดของกลาง

(๓) พฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องหรือที่เคยเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด

(๔) รายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สินของผู้ต้องหาที่ตรวจพบ

(๕) รายละเอียดเกี่ยวกับอาชีพ รายได้และข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการได้มาซึ่งทรัพย์สิน

(๖) ชื่อหน่วยงานผู้ทำการสืบสวนจับกุมและหัวหน้าชุดในการสืบสวนจับกุม

(๗) ชื่อหน่วยงานสอบสวนและพนักงานสอบสวนที่รับผิดชอบ

เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาให้หน่วยงานหรือเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ที่เสนอเรื่องให้มีการสั่งตรวจสอบทรัพย์สินจัดส่งข้อมูล ข้อเท็จจริงตามวรรคหนึ่ง มายังสำนักงาน

การดำเนินการในข้อนี้หากข้อมูลตามวรรคหนึ่งไม่ครบถ้วน ให้สำนักงานดำเนินการแจ้งหน่วยงานหรือเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ที่เสนอเรื่องให้มีการสั่งตรวจสอบทรัพย์สินนำส่งข้อมูลอันเป็นเหตุควรเชื่อในทรัพย์สินที่จะยึดหรืออายัดว่าเป็นทรัพย์สินที่มีเหตุอันควรสงสัยประกอบการพิจารณาเพื่อมีคำสั่งตรวจสอบทรัพย์สินโดยเร็ว

ข้อ ๖ ในการพิจารณาสั่งตรวจสอบทรัพย์สิน ยึดหรืออายัดทรัพย์สินของบุคคลอื่น ที่มีหลักฐานเป็นที่เชื่อได้ว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ต้องหา ให้สำนักงานดำเนินการตรวจสอบข้อมูล ข้อเท็จจริง รายละเอียดหรือพฤติการณ์จากรายงานการสืบสวนประกอบการพิจารณาสั่งตรวจสอบ ยึดหรืออายัด ดังนี้

(๑) เอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องทางการเงินที่แสดงให้เห็นว่า มีการโอนทรัพย์สินให้กับ อาทิเช่น หลักฐานการโอนเงินในระบบธนาคาร ใบเสร็จที่ระบุชื่อผู้ต้องหาเป็นผู้ซื้อหรือผู้ชำระเงิน

(๒) ข้อมูลหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของบุคคลที่แสดงให้เห็นว่า อาจมีการให้ทรัพย์สินกัน หรือครอบครองร่วมกัน

(๓) บันทึกถ้อยคำหรือคำให้การของผู้ต้องหาที่รับว่าให้หรือใช้ทรัพย์สินร่วมกับบุคคลที่มีการถือครองทรัพย์สินแทน

(๔) ข้อมูลฐานะทางการเงินหรืออาชีพรายได้ของบุคคลที่แสดงให้เห็นว่า บุคคลนั้นมีความสามารถมีทรัพย์สินนั้นได้โดยสุจริตหรือไม่

ข้อ ๗ ในกรณีการดำเนินการตรวจสอบข้อมูล ข้อเท็จจริง รายละเอียดหรือพฤติการณ์เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาสั่งตรวจสอบทรัพย์สินของผู้ต้องหาตามข้อ ๕ และการพิจารณา

สั่งตรวจสอบทรัพย์สินของบุคคลอื่นที่เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ต้องหาตามข้อ ๖ หากปรากฏว่าทรัพย์สินของผู้ต้องหา รายใดเป็นทรัพย์สินที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติดให้เลขาธิการ ป.ป.ส. เสนอคณะกรรมการพิจารณาสั่งให้มีการตรวจสอบทรัพย์สินของผู้ต้องหารายนั้น แต่ในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าทรัพย์สินรายใด อาจมีการโอน ยักยอก ซุกซ่อน และมีความจำเป็นเร่งด่วน ไม่อาจนำเสนอกomiteกรรมการได้ทันหรือเป็นกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็นอย่างอื่น เลขาธิการ ป.ป.ส. อาจสั่งให้ตรวจสอบทรัพย์สินของผู้ต้องหาไปก่อนแล้วรายงานให้คณะกรรมการทราบก็ได้

ในการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับอาชีพ รายได้ หรือการได้มาซึ่งทรัพย์สินที่จะยึดหรืออายัด เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. อาจตรวจสอบข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือมีหนังสือแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้ออกร่างสิทธิติดต่อกับสำนักงานตามแต่พื้นที่ เพื่อชี้แจงพร้อมทั้งนำหลักฐานมาแสดงว่าตนเป็นเจ้าของที่แท้จริง และพิสูจน์ว่าได้ทรัพย์สินนั้นมาโดยสุจริตมีค่าตอบแทน ไม่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติดต่อเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ประกอบการพิจารณาเสนอสั่งตรวจสอบทรัพย์สินหรือเสนอไม่สั่งตรวจสอบทรัพย์สิน

ข้อ ๘ กรณีคณะกรรมการหรือเลขาธิการ ป.ป.ส. สั่งตรวจสอบทรัพย์สินของผู้ต้องหารายใด ในระหว่างการดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สิน หากเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. พบว่าการดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินต่อไปจะไม่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ทางราชการ ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. แจ้งผลการตรวจสอบทรัพย์สินพร้อมความเห็นเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณา หากคณะกรรมการเห็นด้วยกับความเห็นของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. คณะกรรมการอาจสั่งให้ยุติการตรวจสอบทรัพย์สินนั้นก็ได้

การดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ทางราชการตามวรรคหนึ่ง ให้หมายความว่ารวมถึง

(๑) ไม่คุ้มค่าในการดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สิน การยึดหรืออายัด และการจัดการทรัพย์สินหรือไม่เกิดประสิทธิภาพในการปราบปรามยาเสพติด หรือเป็นภาระแก่ทางราชการมากกว่าประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับ โดยมีมูลค่าทรัพย์สินตามที่เลขาธิการ ป.ป.ส. ประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

(๒) เป็นทรัพย์สินที่หากมีการดำเนินการตามกฎหมายอื่นแล้วจะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายยิ่งกว่า

ข้อ ๙ การแจ้งผลการตรวจสอบทรัพย์สินตามข้อ ๘ ควรให้ปรากฏข้อเท็จจริงประกอบการพิจารณา ดังนี้

(๑) พฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ต้องหาที่ถูกตรวจสอบทรัพย์สิน

(๒) ผลการดำเนินคดีอาญาหรือคำพิพากษาในคดีที่ผู้ต้องหาถูกจับกุมในความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด

(๓) รายละเอียดทรัพย์สิน สภาพและราคาประเมินของทรัพย์สินแต่ละรายการ
(๔) ภาระต่าง ๆ ที่จะตกแก่ทางราชการหากดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินต่อไป
(๕) ประโยชน์ที่จะได้รับเมื่อศาลมีคำสั่งถึงที่สุดให้รับทรัพย์สินตกเป็นของกองทุนป้องกัน
ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด

(๖) การดำเนินการตามกฎหมายอื่นจะเกิดประโยชน์มากกว่าหรือเป็นภาระแก่ทางราชการ
น้อยกว่าการดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินตามกฎหมายนี้

ข้อ ๑๐ ในกรณีคณะกรรมการได้พิจารณาผลการตรวจสอบทรัพย์สินและความเห็นของ
เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ตามข้อ ๘ และข้อ ๙ แล้ว หากคณะกรรมการเห็นสมควรดำเนินการ
ตรวจสอบทรัพย์สินต่อไป ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินต่อไป ในกรณี
ที่คณะกรรมการเห็นด้วยกับความเห็นของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. และคณะกรรมการสั่งให้ยุติ
การตรวจสอบทรัพย์สินนั้น หากคณะกรรมการเห็นสมควรจะสั่งให้คืนทรัพย์สินที่มีการยึดหรืออายัด
ไว้ชั่วคราวในระหว่างการตรวจสอบให้แก่เจ้าของทรัพย์สินก็ได้

ในกรณีคณะกรรมการสั่งให้คืนทรัพย์สินที่มีการยึดหรืออายัดไว้ชั่วคราวในระหว่าง
การตรวจสอบให้แก่เจ้าของทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานคืนทรัพย์สินนั้นให้แก่เจ้าของทรัพย์สิน
ในกรณีทรัพย์สินที่คืนเป็นทรัพย์สินที่สามารถดำเนินการตามกฎหมายอื่นได้ก็ให้ดำเนินการกับทรัพย์สิน
นั้นต่อไปตามกฎหมายดังกล่าว

ในกรณีทรัพย์สินที่สำนักงานได้มีการเก็บรักษาไว้ตามข้อ ๔ วรรคสอง หากคณะกรรมการหรือ
เลขาธิการ ป.ป.ส. ไม่มีคำสั่งตรวจสอบ ยึดหรืออายัด และสำนักงานตรวจสอบแล้วไม่สามารถ
ดำเนินการตามกฎหมายอื่นได้ ก็ให้ดำเนินการส่งมอบทรัพย์สินนั้นคืนให้แก่เจ้าของทรัพย์สิน

การขอรับทรัพย์สินคืนและการคืนทรัพย์สิน ให้นำกฎกระทรวงว่าด้วยการขอรับทรัพย์สินคืน
และการคืนทรัพย์สินมาบังคับใช้โดยอนุโลม

ข้อ ๑๑ ให้เลขาธิการ ป.ป.ส. รักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบ
ประกาศ หรือคำสั่ง เพื่อปฏิบัติการตามระเบียบนี้

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้เลขาธิการ ป.ป.ส. เสนอคณะกรรมการ
วินิจฉัยชี้ขาด

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

ศาสตราจารย์พิเศษวิศิษฐ์ วิศิษฐ์สรอรรถ

ปลัดกระทรวงยุติธรรม

ประธานกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน